

ท่านเชื่อไหม...
จิตใจเป็นเรื่องยากแก่การ
ปลุกฝัง?

A collection of colorful pencils and paper clips is arranged on the left side of a dark chalkboard background. The pencils are in various colors including green, blue, red, orange, yellow, and purple. Below them are several paper clips in colors like orange, green, pink, and blue. The main title is written in large black Thai characters, with a blue horizontal line underneath it.

การจัดการเรียนการสอน

ด้านจิตพิสัย (Affective Domain)

อ.เรวัต กล้าโชคชัย
อ.อาทิตย์ยา แสงจันทร์

หัวข้อการเรียนรู้

01

แนวคิดพื้นฐาน

02

ทฤษฎี หลักการ

03

กระบวนการเรียนการสอน

04

ตัวอย่างการเรียนรู้

01

แนวคิดพื้นฐาน

นักการศึกษาชาวอเมริกัน (Bloom) เชื่อว่าการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
01 จำเป็นต้องอาศัยพฤติกรรมการเรียนรู้และ จิตวิทยาขั้นพื้นฐาน
ประกอบด้วย

จิตพิสัย

(Affective Domain)

พุทธิพิสัย

(Cognitive domain)

ทักษะพิสัย

(Psychomotor Domain)

การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเดิม
ไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร และพฤติกรรมนี้เป็นผลมาจาก
ประสบการณ์ หรือการฝึกฝน

มิใช่เป็นการตอบสนองจากธรรมชาติ สัญชาตญาณ วุฒิภาวะ
พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปอย่างค่อนข้างถาวร จึงจะถือว่าเป็นการเรียนรู้

จิตพิสัย (จิตพิสัย/เจตคติ) หมายถึง พฤติกรรม
ทางด้านจิตใจ ซึ่งเกี่ยวกับค่านิยม ความรู้สึก ความ
ซาบซึ้ง ทศนคติ ความเชื่อ ความสนใจ และคุณธรรม

02

ทฤษฎีและหลักการ

ทฤษฎี หลักการ แนวคิดของการพัฒนาจิตพิสัย (เจตพิสัย/เจตคติ)

ทฤษฎี : สังคมวิทยา

ขีดเกล้าทางสังคม

ทุกสถาบันในสังคมมีอิพลต่อการหล่อหลอมทางสังคมตั้งแต่เด็กจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่

ทฤษฎี : จิตวิทยาสังคม

การสร้างทัศนคติ

การที่คนเรารู้ว่าสิ่งใดมีคุณภาพแท้จริงย่อมพอใจ พร้อมทั้งจะกระทำและสามารถทำให้สำเร็จหากสามารถควบคุมตนเองได้ และเชื่อในผลของการกระทำ

ทฤษฎี : จิตวิทยาพัฒนาการ

- บุคลิกภาพ

ความรัก ความอบอุ่น และอิสรภาพที่ได้รับอย่างสม่ำเสมอต่อความสนใจใฝ่รู้

- สร้างสรรค์

ให้โอกาสคิดและตัดสินใจอย่างอิสระนำไปสู่

การแก้ไขปัญหาวางอย่างสร้างสรรค์

ทฤษฎี : จิตวิทยาการเรียนรู้

การเสริมแรง การปรับพฤติกรรม

การให้กำลังใจ ทำให้เกิดการเรียนรู้

การเสริมแรง อย่างมีหลักการ ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดี

ทฤษฎี : มนุษยนิยม

- การรู้จักตนเอง

การรับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ทำให้เกิดความเห็นอกเห็นใจและเข้าใจผู้อื่น

- การกระจายนิยม

การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ทำให้เข้าใจผู้อื่น

- กระบวนการกลุ่ม

เรียนรู้และทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ทฤษฎีและความเชื่อเกี่ยวกับการเกิดจิตพิสัย

กล่าวโดยสรุป : นักการศึกษาเชื่อว่าการเกิดเจตคติ เกิดได้หลายประเภท บางกลุ่มเชื่อว่าเจตคติ เป็นลักษณะนิสัยชนิดหนึ่ง เชื่อว่าเกิดจากการเรียนรู้ได้ เจตคติจึงนำมาจัดการเรียนการสอนให้เกิดขึ้นเหมือนเป็นบทเรียน

A collection of colorful school supplies including pencils, erasers, and paper clips is arranged on the left side of a dark grey chalkboard. The supplies include a blue and red eraser, a green pencil, a blue pencil, a red pencil, a pink pencil, an orange pencil, a yellow pencil, a green pencil, a brown pencil, a purple pencil, and a brown pencil. There are also several colorful paper clips (orange, green, pink, blue, black) scattered at the bottom left. The background is a dark grey chalkboard with some faint, light-colored markings.

03

กระบวนการเรียนการสอน

1.การรับรู้ (Receiving)

ผู้สอนจัดประสบการณ์หรือสถานการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้
ค่านิยมนั้นอย่างใส่ใจ เช่น เสนอกรณีตัวอย่างที่เป็นประเด็นปัญหาขัดแย้ง
เกี่ยวกับค่านิยมนั้น คำถามที่ท้าทายความคิดเกี่ยวกับค่านิยมนั้น เป็นต้น
ในขั้นนี้ผู้สอนควรพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมดังนี้

- 1) การรู้ตัว
- 2) การเต็มใจรับรู้
- 3) การควบคุมการรับรู้

2. การตอบสนอง (Responding)

ผู้สอนจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีโอกาสตอบสนองต่อค่านิยมนั้นในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น ให้พูดแสดงความคิดเห็นต่อค่านิยมนั้น ให้ลองทำตามค่านิยมนั้น ให้สัมภาษณ์หรือพูดคุยกับผู้มีค่านิยมนั้น เป็นต้น ในขั้นนี้ผู้สอนควรพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมดังนี้

- 1) การยินยอมตอบสนอง
- 2) การเต็มใจตอบสนอง
- 3) ความพึงพอใจในการตอบสนอง

3. การเกิดค่านิยม (Valuing)

ผู้สอนจัดประสบการณ์หรือสถานการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าของค่านิยมนั้น เช่น การให้ลองปฏิบัติตามค่านิยมแล้วได้รับการตอบสนองในทางที่ดี เห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับตนหรือบุคคลอื่นที่ปฏิบัติตามค่านิยมนั้น เห็นโทษหรือได้รับโทษจากการละเลยไม่ปฏิบัติตามค่านิยมนั้น เป็นต้น ในขั้นนี้ผู้สอนควรพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมดังนี้

- 1) การยอมรับในคุณค่านั้น
- 2) การชื่นชอบในคุณค่านั้น
- 3) ความผูกพันในคุณค่านั้น

4. การจัดระบบคุณค่า (Organization)

เมื่อผู้เรียนเห็นคุณค่าของค่านิยมและเกิดเจตคติที่ดีต่อค่านิยมนั้น และมีความโน้มเอียงที่จะรับค่านิยมนั้นมาใช้ในชีวิตของตน ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนพิจารณาค่านิยมนั้นกับค่านิยมหรือคุณค่าอื่น ๆ ของตน ในขั้นนี้ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมสำคัญดังนี้

- 1) การสร้างมโนทัศน์ในคุณค่านั้น
- 2) การจัดระบบในคุณค่านั้น

5. การสร้างลักษณะนิสัย (Characterization)

ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตนตามค่านิยมนั้นอย่างสม่ำเสมอโดยติดตามผลการปฏิบัติและให้ข้อมูลป้อนกลับและการเสริมแรงเป็นระยะ ๆ จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จนเป็นนิสัย ในขั้นนี้ผู้สอนควรพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมดังนี้

- 1) การมีหลักยึดในการตัดสินใจ
- 2) การปฏิบัติตามหลักยึดนั้นจนเป็นนิสัย
- 3) การดำเนินการในขั้นตอนทั้ง 5 ไม่สามารถทำได้ในระยะเวลาอันสั้น ต้องอาศัยเวลา โดยเฉพาะในขั้นที่ 4 และ 5 ต้องการเวลาในการปฏิบัติ ซึ่งอาจจะมากน้อยแตกต่างกันไปในผู้เรียนแต่ละคน

A collection of colorful pencils and paper clips is arranged on the left side of a dark grey chalkboard. The pencils are in various colors including green, blue, red, orange, yellow, and purple. Below them are several paper clips in colors like orange, green, pink, and blue. The background is a textured chalkboard with some faint red and blue markings.

การจัดการเรียนการสอน

ด้านจิตพิสัย (Affective Domain)

อ.เรวัต กล้าโชคชัย
อ.อาทิตย์ยา แสงจันทร์

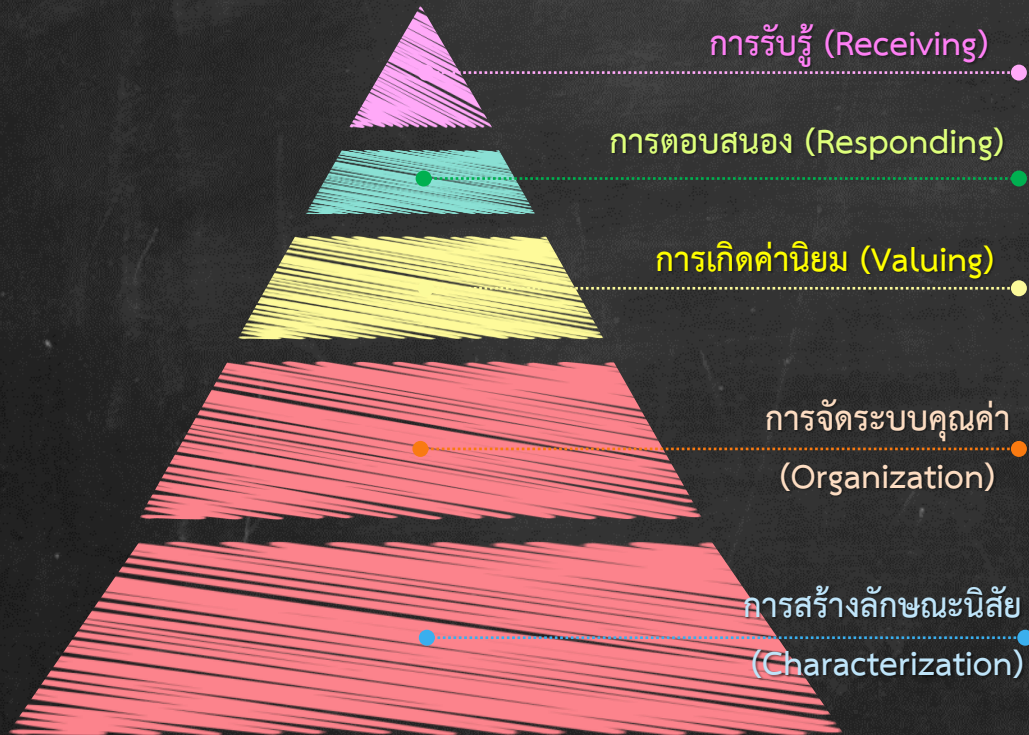
3.1

แนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัย

Dr. Benjamin Bloom 1956

กระบวนการเรียนการสอน

การที่ผู้เรียนจะได้รับค่านิยมที่ต้องการจะปลูกฝังในตัวผู้เรียน

การที่ผู้เรียนได้รับและเกิดความสนใจในค่านิยมนั้นและมีโอกาสตอบสนองในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

เป็นชั้นที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับค่านิยมนี้ แล้วเกิดเห็นคุณค่าของค่านิยมนี้ และมีเจตคติต่อค่านิยม

เป็นชั้นที่ผู้เรียนได้รับค่านิยมที่ตนเองเห็นคุณค่าเข้ามาอยู่ในระบบค่านิยมของตนเอง

เป็นชั้นที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามค่านิยมที่ที่ได้รับมาอย่างสม่ำเสมอ และนำจนกระทั่งเป็นนิสัย

3.2

การเรียนรู้การสอนโดยการชักจูง

(Oliver & Shaver 1996)

วัตถุประสงค์

- ✓ ฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักการวิเคราะห์ปัญหา ประมวลข้อมูล
- ✓ ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล
- ✓ ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระฉ่างในความคิด
- ✓ ทำให้ผู้เรียน ปรับเปลี่ยน ความคิด หรือจุดยืนของตน

กระบวนการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 นำเสนอปัญหา

ตัวอย่าง 1) “ควรจะ....” เช่น ควรจะออกกฎหมายทำแท้งอย่างเสรี
ในวันเรียนได้หรือไม่?

2) ควรอนุญาตให้นักศึกษาประกวดนางงามหรือไม่?

วิธีการนำเสนอ

- ✓ ผู้สอนเล่า มุมมอง ประเด็น ปัญหา
- ✓ ผู้เรียนประมวลข้อเท็จจริงจากกรณีปัญหา และ
วิเคราะห์หาค่านิยมที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนแสดงจุดยืนตนเอง

ผู้สอนอาจใช้คำถามลักษณะดังนี้

- 2.1) ถ้าผู้เรียนต้องเผชิญกับสถานการณ์อื่น ๆ จะยังยืนยันจุดยืนนี้หรือไม่
- 2.2) ผู้เรียนมีเหตุผลอะไรที่ยึดมั่นกับจุดยืนนั้น จุดยืนนั้นเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหานั้นหรือไม่
- 2.3) เหตุผลที่ยึดมั่นกับจุดยืนนั้นเป็นเหตุผลที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่หรือไม่
- 2.4) ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสนับสนุนจุดยืนนั้นหรือไม่
- 2.5) ข้อมูลที่ผู้เรียนใช้เป็นพื้นฐานของจุดยืนนั้นถูกต้องหรือไม่
- 2.6) ถ้ายึดจุดยืนนี้แล้วผลที่เกิดขึ้นตามมาคืออะไร

ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนทบทวนค่านิยมในตนเอง

3.1) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยน หรือยืนยันค่านิยมที่นับถือ

ขั้นที่ 4 ผู้เรียนตรวจสอบจุดยืนใหม่/ เก่า ของตนเองอีกครั้ง

4.1) ผู้เรียนหาข้อเท็จจริงต่างมาสับสนุนค่านิยมของตนเพื่อยืนยันว่าสิ่งที่ตนยึดถืออยู่นั้นเป็นค่านิยมที่แท้จริงของตน

ผลที่คาดว่าจะได้ตามรูปแบบนี้

- ✓ ผู้เรียนเกิดความกระจำงในความคิดของตนเอง และเข้าใจตัวเอง
- ✓ ผู้สอนได้เรียนรู้และเข้าใจความคิดของผู้เรียน
- ✓ ทำให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น
- ✓ พัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียน

3.3

การเรียนรู้การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

(Shaftel and Shaftel 1967)

วัตถุประสงค์

- ✓ ช่วยผู้เรียนเข้าใจตนเอง
- ✓ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจผู้อื่น
- ✓ ช่วยให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยน ค่านิยม เจตคติ ไปในทางที่เหมาะสม

กระบวนการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 นำเสนอนำเสนอสถานการณ์ปัญหาและบทบาทสมมติ

ตัวอย่าง 1) ผู้สอนนำเสนอบทบาทสมมุติ ที่ใกล้เคียงกับความจริง ความยาก ง่ายขึ้นอยู่กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเปิดเผย ความรู้สึก นึกคิดตัวเอง

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดง

2.1) ผู้สอน ผู้เรียนอาจแสดงร่วมกัน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์

ขั้นที่ 3 จัดฉาก

3.1) ตามพร้อมพร้อมของสถานที่ และสถานการณ์

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้สังเกตการณ์

4.1) ผู้สอนต้องเตรียมผู้ชมว่าจะสังเกตอย่างไร ปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 แสดง

5.1) ผู้แสดงมีความสำคัญที่จะทำให้การเรียนรู้เกิดการเข้าใจเรื่องราว เหตุการณ์ ตามบทบาทที่ตนได้รับ

ขั้นที่ 6 การอภิปรายและประเมินผล

6.1) เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น รวมถึงผู้แสดงด้วย

ขั้นที่ 7 แสดงเพิ่มเติม

7.1) ควรแสดงเพิ่มเติม หากมีการเสนอแนะทางออกอื่น

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินผลอีกครั้ง

8.1) หลังมีการแสดงเพิ่มเติม ควรอภิปรายและประเมินผลอีกครั้ง

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปการเรียนรู้

9.1) หาข้อสรุปรวมกันที่ได้จากการแสดง ค่านิยม ค่าคิดเห็น คุณธรรม จริยธรรม
พฤติกรรมของบุคคล

ผลที่คาดว่าจะได้ตามรูปแบบนี้

- ✓ ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ถึงพฤติกรรมของผู้อื่น
- ✓ ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในค่านิยม คุณธรรมมากขึ้น
- ✓ ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

04

ตัวอย่างการเรียนการสอน

แนวโน้มการเรียนการสอนในศตวรรษ 21

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 vs การเรียนแบบจิตพิสัย

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ:

- ❖ ผู้เรียนมีบทบาทต่อการรับผิดชอบของตนเอง
- ❖ เนื้อหาวิชามีความสำคัญต่อการเรียนรู้
- ❖ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สอน
- ❖ สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนจะพัฒนาการเรียนรู้
- ❖ ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก และเป็นแหล่งความรู้
- ❖ มุ่งผู้เรียนเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างออกไป
- ❖ พัฒนาผู้เรียนในหลาย ๆ ด้านพร้อมกัน

การเรียนการสอนแบบจิตพิสัย

- ✓ ผู้เรียนเกิดความกระจำงในความคิดของตนเอง และเข้าใจตัวเอง
- ✓ ทำให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น
- ✓ พัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียน
- ✓ ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ถึงพฤติกรรมของผู้อื่น
- ✓ ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

ทุกท่านคงคิดไม่ถึงว่า

บัญญัติ 10 ประการ

เป็นอีก 1 การเรียนการสอนได้ในทุกๆ รายวิชา

2. GROOMING

การแต่งกายของ
นักศึกษาชาย - หญิง

4. COURTESY

พฤติกรรม-การแสดงออก
และการคุยเล่นกัน
ในห้องเรียน

1. PUNCTUALITY

การตรงต่อเวลา
การรักษาเวลา

3. NO MOBILE PHONE ห้ามใช้

โทรศัพท์มือถือ
ในห้องเรียน

5. NO EATING/DRINKING

ห้ามทานอาหาร-ของ
ขบเคี้ยวในห้องเรียน
ยกเว้นน้ำดื่มบรรจุขวด

Teacher, could I go to the restroom?

7. LESSON SUMMARY
การสรุปเนื้อหาที่ได้
จากการเรียน

9. COEXISTENCE
การอยู่ร่วมกัน
ในชั้นเรียน

6. ETIQUETTE

การลุกออกจาก
ห้องเรียนในระหว่าง
เวลาสอน

8. QUESTION & ANSWER
การซักถาม-การตอบ
คำถามในห้องเรียน

10. KEEP CLEAN
ตรวจสอบความ
เรียบร้อย ก่อนลุก
ออกจากห้องเรียน

คำถาม...

“ ท่านสามารถนำกระบวนการเรียนการสอนแบบจิต
พิสัยไปใช้ในแต่ละขั้นตอน:

- ก่อนเข้าสู่บทเรียน
- ระหว่างการเรียนรู้
- หลังจบบทเรียน

ในรายวิชาท่านได้อย่างไร?”

S

M

A

R

T

จิตพิสัยที่คณาจารย์และนักศึกษา APDI ควรมีร่วมกัน

จงระวางความคิด

จงระวางคำพูด

จงระวางการกระทำ

จงระวางนิสัย

จงระวางบุคลิก

เพราะความคิดจะกลายเป็นคำพูด

เพราะคำพูดจะกลายเป็นการกระทำ

เพราะการกระทำจะกลายเป็นนิสัย

เพราะนิสัยจะกลายเป็นบุคลิก

เพราะบุคลิกจะกลายเป็นชะตากรรม

Q & A

THANK

YOU

A collection of colorful pencils and paper clips is arranged on the left side of a dark chalkboard background. The pencils are in various colors including green, blue, red, orange, yellow, and purple. Below them are several paper clips in colors like orange, green, pink, and blue. The main title is written in large black Thai characters, with a blue horizontal line underneath it.

การจัดการเรียนการสอน

ด้านจิตพิสัย (Affective Domain)

อ.เรวัต กล้าโชคชัย
อ.อาทิตย์ยา แสงจันทร์

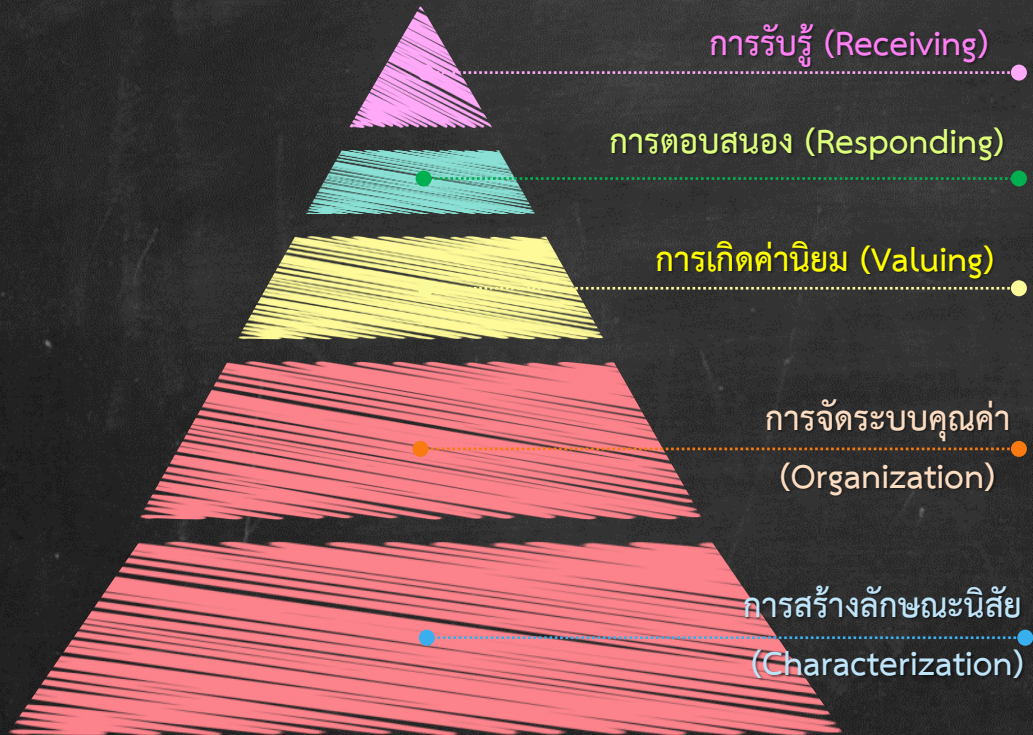
3.1

แนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัย

Dr. Benjamin Bloom 1956

กระบวนการเรียนการสอน

การที่ผู้เรียนจะได้รับค่านิยมที่ต้องการจะปลูกฝังในตัวผู้เรียน

การที่ผู้เรียนได้รับและเกิดความสนใจในค่านิยมนั้นและมีโอกาสตอบสนองในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

เป็นชั้นที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับค่านิยมนี้ แล้วเกิดเห็นคุณค่าของค่านิยมนี้ และมีเจตคติต่อค่านิยม

เป็นชั้นที่ผู้เรียนได้รับค่านิยมที่ตนเองเห็นคุณค่าเข้ามาอยู่ในระบบค่านิยมของตนเอง

เป็นชั้นที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามค่านิยมที่ได้รับมาอย่างสม่ำเสมอ และนำจนกระทั่งเป็นนิสัย

3.2

การเรียนรู้การสอนโดยการชักจูง

(Oliver & Shaver 1996)

วัตถุประสงค์

- ✓ ฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักการวิเคราะห์ปัญหา ประมวลข้อมูล
- ✓ ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล
- ✓ ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระฉ่างในความคิด
- ✓ ทำให้ผู้เรียน ปรับเปลี่ยน ความคิด หรือจุดยืนของตน

กระบวนการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 นำเสนอปัญหา

ตัวอย่าง 1) “ควรจะ....” เช่น ควรจะออกกฎหมายทำแท้งอย่างเสรี
ในวันเรียนได้หรือไม่?

2) ควรอนุญาตให้นักศึกษาประกวดนางงามหรือไม่?

วิธีการนำเสนอ

- ✓ ผู้สอนเล่า มุมมอง ประเด็น ปัญหา
- ✓ ผู้เรียนประมวลข้อเท็จจริงจากกรณีปัญหา และ
วิเคราะห์หาค่านิยมที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนแสดงจุดยืนตนเอง

ผู้สอนอาจใช้คำถามลักษณะดังนี้

- 2.1) ถ้าผู้เรียนต้องเผชิญกับสถานการณ์อื่น ๆ จะยังยืนยันจุดยืนนี้หรือไม่
- 2.2) ผู้เรียนมีเหตุผลอะไรที่ยึดมั่นกับจุดยืนนั้น จุดยืนนั้นเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหานั้นหรือไม่
- 2.3) เหตุผลที่ยึดมั่นกับจุดยืนนั้นเป็นเหตุผลที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่หรือไม่
- 2.4) ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสนับสนุนจุดยืนนั้นหรือไม่
- 2.5) ข้อมูลที่ผู้เรียนใช้เป็นพื้นฐานของจุดยืนนั้นถูกต้องหรือไม่
- 2.6) ถ้ายึดจุดยืนนี้แล้วผลที่เกิดขึ้นตามมาคืออะไร

ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนทบทวนค่านิยมในตนเอง

3.1) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยน หรือยืนยันค่านิยมที่นับถือ

ขั้นที่ 4 ผู้เรียนตรวจสอบจุดยืนใหม่/ เก่า ของตนเองอีกครั้ง

4.1) ผู้เรียนหาข้อเท็จจริงต่างมาสับสนุนค่านิยมของตนเพื่อยืนยันว่าสิ่งที่ตนยึดถืออยู่นั้นเป็นค่านิยมที่แท้จริงของตน

ผลที่คาดว่าจะได้ตามรูปแบบนี้

- ✓ ผู้เรียนเกิดความกระจำงในความคิดของตนเอง และเข้าใจตัวเอง
- ✓ ผู้สอนได้เรียนรู้และเข้าใจความคิดของผู้เรียน
- ✓ ทำให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น
- ✓ พัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียน

3.3

การเรียนรู้การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

(Shaftel and Shaftel 1967)

วัตถุประสงค์

- ✓ ช่วยผู้เรียนเข้าใจตนเอง
- ✓ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจผู้อื่น
- ✓ ช่วยให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยน ค่านิยม เจตคติ ไปในทางที่เหมาะสม

กระบวนการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 นำเสนอนำเสนอสถานการณ์ปัญหาและบทบาทสมมติ

ตัวอย่าง 1) ผู้สอนนำเสนอบทบาทสมมุติ ที่ใกล้เคียงกับความจริง ความยาก ง่ายขึ้นอยู่กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเปิดเผย ความรู้สึก นึกคิดตัวเอง

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดง

2.1) ผู้สอน ผู้เรียนอาจแสดงร่วมกัน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์

ขั้นที่ 3 จัดฉาก

3.1) ตามพร้อมพร้อมของสถานที่ และสถานการณ์

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้สังเกตการณ์

4.1) ผู้สอนต้องเตรียมผู้ชมว่าจะสังเกตอย่างไร ปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 แสดง

5.1) ผู้แสดงมีความสำคัญที่จะทำให้การเรียนรู้เกิดการเข้าใจเรื่องราว เหตุการณ์ตามบทบาทที่ตนได้รับ

ขั้นที่ 6 การอภิปรายและประเมินผล

6.1) เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น รวมถึงผู้แสดงด้วย

ขั้นที่ 7 แสดงเพิ่มเติม

7.1) ควรแสดงเพิ่มเติม หากมีการเสนอแนะทางออกอื่น

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินผลอีกครั้ง

8.1) หลังมีการแสดงเพิ่มเติม ควรอภิปรายและประเมินผลอีกครั้ง

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปการเรียนรู้

9.1) หาข้อสรุปรวมกันที่ได้จากการแสดง ค่านิยม ค่าคิดเห็น คุณธรรม จริยธรรม
พฤติกรรมของบุคคล

ผลที่คาดว่าจะได้ตามรูปแบบนี้

- ✓ ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ถึงพฤติกรรมของผู้อื่น
- ✓ ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในค่านิยม คุณธรรมมากขึ้น
- ✓ ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

04

ตัวอย่างการเรียนการสอน

แนวโน้มการเรียนการสอนในศตวรรษ 21

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 vs การเรียนแบบจิตพิสัย

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ:

- ❖ ผู้เรียนมีบทบาทต่อการรับผิดชอบของตนเอง
- ❖ เนื้อหาวิชามีความสำคัญต่อการเรียนรู้
- ❖ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สอน
- ❖ สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนจะพัฒนาการเรียนรู้
- ❖ ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก และเป็นแหล่งความรู้
- ❖ มุ่งผู้เรียนเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างออกไป
- ❖ พัฒนาผู้เรียนในหลาย ๆ ด้านพร้อมกัน

การเรียนการสอนแบบจิตพิสัย

- ✓ ผู้เรียนเกิดความกระจำงในความคิดของตนเอง และเข้าใจตัวเอง
- ✓ ทำให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น
- ✓ พัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียน
- ✓ ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ถึงพฤติกรรมของผู้อื่น
- ✓ ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

ทุกท่านคงคิดไม่ถึงว่า

บัญญัติ 10 ประการ

เป็นอีก 1 การเรียนการสอนได้ในทุกๆ รายวิชา

2. GROOMING

การแต่งกายของ
นักศึกษาชาย - หญิง

4. COURTESY

พฤติกรรม-การแสดงออก
และการคุยเล่นกัน
ในห้องเรียน

1. PUNCTUALITY

การตรงต่อเวลา
การรักษาเวลา

3. NO MOBILE PHONE ห้ามใช้

โทรศัพท์มือถือ
ในห้องเรียน

5. NO EATING/DRINKING

ห้ามทานอาหาร-ของ
ขบเคี้ยวในห้องเรียน
ยกเว้นน้ำดื่มบรรจุขวด

7. LESSON SUMMARY
การสรุปเนื้อหาที่ได้
จากการเรียน

9. COEXISTENCE
การอยู่ร่วมกัน
ในชั้นเรียน

6. ETIQUETTE
การลุกออกจาก
ห้องเรียนในระหว่าง
เวลาสอน

8. QUESTION & ANSWER
การซักถาม-การตอบ
คำถามในห้องเรียน

10. KEEP CLEAN
ตรวจสอบความ
เรียบร้อย ก่อนลุก
ออกจากห้องเรียน

คำถาม...

“ ท่านสามารถนำกระบวนการเรียนการสอนแบบจิต
พิสัยไปใช้ในแต่ละขั้นตอน:

- ก่อนเข้าสู่บทเรียน
- ระหว่างการเรียนรู้
- หลังจบบทเรียน

ในรายวิชาท่านได้อย่างไร?”

S

M

A

R

T

จิตพิสัยที่คณาจารย์และนักศึกษา APDI ควรมีร่วมกัน

จงระวางความคิด

จงระวางคำพูด

จงระวางการกระทำ

จงระวางนิสัย

จงระวางบุคลิก

เพราะความคิดจะกลายเป็นคำพูด

เพราะคำพูดจะกลายเป็นการกระทำ

เพราะการกระทำจะกลายเป็นนิสัย

เพราะนิสัยจะกลายเป็นบุคลิก

เพราะบุคลิกจะกลายเป็นชะตากรรม

Q & A

THANK

YOU